

SOCIALNO-GEOGRAFSKI
TABOR POMURJE 80

Preštevanje ni potrebno

V začetku julija je bil v Genterovcih, obmejni vasi v Prekmurju, že 9. socialno-geografski tabor na narodnostno mešanem ozemlju. Tudi ta je bil v okviru taborov, ki jih financira republiški koordinacijski odbor gibanja »Znanost mladini«, kot že vsi doslej, je imel mednarodno udeležbo. Na njem je sodelovalo 28 srednješolcev iz vse Slovenije, zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu in znanstvenega liceja France Prešeren v Trstu. Z njimi so bili tudi pripadniki madžarske narodnosti — srednješolci iz Prekmurja. Tabor so vodili dr. Vladimir Klemenčič, Metka Špes, Bibijana Sajko in Tatjana Zakotnik — vsi iz Inštituta za geografijsko univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani.

Namen teh taborov je dvojen. Prvič: na terenu zbirati podatke, ki jih potem občinska skupščina (letos Lendava) lahko upošteva pri planiranju. Drugi, še pomembnejši namen taborov pa je uvajanje mladih v znanstveno delo ter spoznavanje življenja na nacionalno mešanem ozemlju in socialnega položaja Prekmurja. Raziskave so potekale v vaseh Mostje in Mala Polana. Prva je nacionalno mešana, druga je čisto slovenska. Obe sta agrarni, druga je še precej na slabšem kot prva.

Rezultati anket so dali odgovore na vprašanja vse od izseljevanja, prek opremljenosti gospodinjstev, kmečkega gospodarstva do natančnih podatkov o vseh družinskih članih.

Prebivalstvo se v povprečju stara, vendar se tudi število mladih počasi dviga po izseljevanju v šestdesetih letih. Glavni problem kmetijstva je velika razdrobljenost parcel. Najmanjše travnike pokosiš v širino z enim zamahom kose. Zato je edina perspektiva združevanje parcel in mehanizacija, ki je sedaj skoraj nemogoča.

Delo je bilo razdeljeno na: anketiranje, kartiranje, izračunavanje iz anket, izdelavo grafikov in tabel ter poročanje. Prav gotovo je bilo najbolj zanimivo anketiranje in kartiranje (označevanje namembnosti zemljišča — njiva, travnik, gozd...). Še posebej zanimivo je bilo kartiranje na jugoslovansko-madžarski meji, tik ob mejni črti.

Dvojezično šolstvo v Prekmurju je najnaprednejše na svetu. Tako je v Lendavi vedno dovolj delegacij iz vsega sveta, ki raziskujejo to šolstvo posebne vrste. Dvojezične šole sploh nimajo več negativnih ocen. Učitelj mora učenca tako zainteresirati za pouk, da učenec ne more biti negativen. Ta poskus je naletel tudi na odpor, izkazal pa se je za popolnoma uspešnega in učenci iz teh šol so na srednjih šolah še boljši, ker so bolj samostojni.

Popolna enakopravnost obeh jezikov in kultur je zliila narod in narodnost v skupnost brez meja.

Madžarska narodnost ima veliko stikov z matičnim narodom in uživa vse pravice, ki so ji kot narodnosti potrebne in pri nas tudi zagotovljene. Madžari v Prekmurju imajo svoj list in oddaje v svojem jeziku na murskosoboškem radiu. Madžarske narodnosti je približno 10.000 ljudi, vendar jih nihče ne šteje, saj za njihove pravice ni pomembna številčnost, ampak zgodovinska prisotnost.

Razen te znanstvene in resne plati tabora je bilo razvito tudi malo manj znanstveno življenje. Skoraj vsakovečerni plesi, izlet po Prekmurju, ogled tekme v speedwayu, krst tistih, ki so bili prvič na taboru in še marsikaj je kar vznemirilo obmejne Genterovce in osnoyno šolo v kraju (v njej je bil tabor). Genterovčani so skoraj vsi Madžari in so izredno gostoljubni. Delavci šole so se 10 dni nesebično trudili za dobro počutje »tabornikov«, ki so se kar zredili ob čudovitih prekmurskih specialitetah: bograč, paprikaš, perec, makov kolač, reteš, omake in še in še.

Ob koncu so si vsi zaklicali: »Na svidenje prihodnje leto« ali po madžarsko: »Viszontlátásra«.

Janez Kopač

Pionirski HO-RUK

11. junija letos so se na železniški postaji v Ljubljani predstavniki Občinske zveze prijateljev mladine, predstavnic pionirjev, sošolci in starši poslovili od osmih šišenskih pionirjev-brigadirjev, ki so se pod vodstvom svojega vodje, tovarišice Stanislave Lož odpravili v Zagreb na delo ORA »SAVA 80« v pionirsko delovno brigado Boško Buha. MATJAZ GROZNIK, NATASA JAKLIČ, ARIANA KOČJAN — učenci šole Staneta Kosca iz Smartnega, ROMEO BRNA, BRANKO KORITNIK, RAJKO STANKOVIČ, MATEJ ZAJC — učenci šole Hinka Smrekarja in DRAGAN NOVAKOVIČ — učenec šole Veljka Vlahovića so odhajali v Zagreb s popotnico, ki so jim jo organizatorji in starši dali tudi na roditeljskem sestanku: so predstavniki ljubljanskih in slovenskih pionirjev, v brigadi bodo sicer ocenjevali tudi rezultate njihovega fizičnega dela — vendar naj ob tem predvsem negujejo iskreno medsebojno tovarištvo, pomoč, veselje in pripravljenost sodelovanja v različnih športnih in kulturnih manifestacijah, sodelovanja v brigadirski samoupravi — saj bodo ob vsem tem prav gotovo našli tudi čas za sproščeno zabavo in počitek.

Rotop in pisk lokomotive je ob odhodu vlaka spremljala pesem Jugoslavija in drobne ročice so z rdečimi nageljni mahale v pozdrav.

V delovni brigadi, ki je štela okrog 80 članov, predstavnikov pionirjev vseh glavnih mest republik in avtonomnih pokrajin, so pionirji-brigadirji ostali vse do 6. julija. V dopoldanskih urah so delali na trasi avtoceste Zagreb—Beograd (urejali zelenice), po popoldanskem počitku pa so se vključevali pod vodstvom izkušenih mentorjev iz vrst mladinske delovne brigade v razne interesne dejavnosti, organizirali tovariška srečanja, se pripravljali na kulturne nastope, športna tekmovanja itd. Ob našem obisku konec junija so ravno načrtovali ekskurzijo v Kumrovec. Veseli so bili simboličnih daril Mestne hranilnice ljubljanske ter daril delovnega kolektiva Emona Ljubljana. Z leskom v očeh so pripovedovali o doseženih in preseženih delovnih normah in prav vsi izrazili željo, da bi prihodnje leto spet sodelovali v podobni delovni akciji. Morda bi tako pionirsko delovno brigado lahko organizirali tudi v Sloveniji. Kaj zato, če jim je nekoliko manjkalo spanja — njihov dan se je namreč začel ob pol petih zjutraj — bodo že nadoknadili, saj bodo počitnice še dolge in časa za počitek na pretek!

Brigada je pionirje obogatila z novimi, za življenje koristnimi izkušnjami, sklenili so mnoga nova prijateljstva z vrstniki iz raznih krajev Jugoslavije — s tovariško Stanko, ki so jo imeli radi, so bili kot ena družina!

Ponosni smo na te naše pionirje — brigadirje iz Šiške!

Iva Kastelic
Foto: Jože Logar

Občinska konferenca ZSMS

Mladi in kadrovanje

Ob pripravi gradiva za sejo o kadrovski politiki v ZSMS je kadrovska komisija pri predsedstvu OK ZSMS Ljubljana-Šiška ugotovila, da je nujno potrebno še večje aktivno delo mladih na tem področju.

Začeli bi kar z vstopom v mladinsko organizacijo, v kateri lahko zagotovo vsak novi član najde določene oblike delovanja za uveljavljanje svojih lastnih interesov. Organizacija mu je dolžna priskočiti na pomoč ob različnih težavah v zvezi z izbiranjem poklica, samoupravnim delovanjem v šoli in TOZD itd. Pogostokrat pa se zatakne že na samem začetku, to se pravi pri sprejemu pionirjev v ZSMS. Posebno pozornost bi morali nameniti mentorjem v Zvezi pionirjev, še posebno tistim, ki niso iz vrst prosvetnih delavcev. Pritegniti pa je potrebno tudi mlade sodelavce iz vrst OO ZSMS iz TOZD, KS in šol za delo v pionirski organizaciji.

Mladinska organizacija na mnogih različnih področjih tudi preveč miruje, je neučinkovita in se v najboljšem primeru včasih konča pri organiziranju družabnih večerov. Ena od prvih oziroma osnovnih nalog vseh OO ZSMS je gotovo čimbolj vsebinsko utemeljen sprejem novih članov ter nenehna idejnopolitična, akcijska in kadrovska krepitev ZSMS na vseh področjih življenja in dela mladih. Potrebno je temeljito pojasnjevanje, da je organizacija mesto za pobude članstva, za njegovo kreativno uveljavljanje, za spreminjanje obstoječih družbenih odnosov v vseh njihovih mnogoterih oblikah.

Je mesto dodatnega izobraževanja, mesto uvajanja v prakso samoupravnega družbenega življenja. Vidni so rezultati kadrovanja v OO ZSMS tistih mladih, ki so se udeležili raznih mladinskih delovnih akcij, seminarjev za vodstva OO ZSMS; itd. Tako imamo v mnogih okoliših že jedra najbolj aktivnih, jasno idejnopolitično opredeljenih in sposobnih mladih ljudi.

NOVO VODSTVO OO ZSMS AERO

(kd) V Aeru, tozd Celuloza Medvode so mladi pregledali delo v dvehletnem obdobju in si zadali naloge za prihodnje. Izvolili so novo predsedstvo, ki ga vodi Drago Kosič. Zastavili so si vrsto nalog, od katerih je na prvem mestu idejnopolitično izobraževanje, prostovoljno delo v tovarni ob stabilizacijskih prizadevanjih, vključevanje v delo družbenopolitičnih organizacij in samoupravne organe, povezovanje s krajevno skupnostjo, sosednjimi osnovnimi organizacijami in še vrsto drugih aktivnosti. Program dela so že pričeli izpolnjevati, saj so že organizirali predavanje o SLO in DSZ, o ekonomskih vprašanjih, obiskali pa so že OO ZSMS Color ter se dogovorili o sodelovanju.